



REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 26. aprila 2022. godina
Br.ref.:RK 1986/22

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI121/20

Podnosilac

Besnik Berisha

**Ocena ustavnosti presude ARJ–UZP–108/2019 Vrhovnog suda od
10.oktobra 2019. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsjednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Besnik Berisha, iz sela Ajvalija, opština Priština (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost presude ARJ-UZP-108/2019 Vrhovnog suda od 10.oktobra 2019. godine.
3. Osporena presuda uručena je podnosiocu zahteva 22.maja 2020.godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti osporene presude, kojom su, navodno, podnosiocu zahteva povređena njegova prava zagarantovana članovima 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 41 [Pravo na pristup javnim dokumentima], 54. [Sudska zaštita prava] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 4. avgusta 2020. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 26. avgusta 2020. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Nexhmi Rexhepi za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Gresa Caka Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Safet Hoxha (članovi).
8. Dana 29. septembra 2020. godine, Sud je obavestio podnosioca i Vrhovni sud o registraciji zahteva.
9. Istog dana, Sud je poslao pismo Osnovnom sudu u kome je tražio da mu dostavi dokaze kada je osporena presuda Vrhovnog suda uručena podnosiocu zahteva.
10. Dana 30.septembra 2020.godine, Osnovni sud je poslao povratnicu Sudu kao dokaz o uručenju osporene presude.
11. Dana 8.oktobra 2020. godine, podnosilac zahteva je sudu dostavio novi dopis sa dopunskim dokumentima.
12. Dana 17.novembra 2020. godine, Sud je primio novi dopis od strane podnosioca zahteva sa smernicama na koji način bi Sud trebao da odluči po njegovom zahtevu.

13. Dana 17. maja 2021. godine, na osnovu stava 5. člana 114. [Sastav i mandat Ustavnog suda] Ustava i pravila 12 (Izbor predsednika i zamenika predsednika) Poslovnika o radu, sudija Gresa Caka-Nimani je izabrana za predsednicu Ustavnog suda. Na osnovu stava 4 pravila 12 Poslovnika o radu i odluke Suda utvrđeno je da će sudija Gresa Caka-Nimani preuzeti funkciju predsednice Suda nakon završetka mandata aktuelne predsednice Suda Arte Rama-Hajrizi, 25. juna 2021. godine.
14. Dana 26. juna 2021. godine, na osnovu stava 4, pravila 12 Poslovnika o radu i odluke Suda KK-SP 71-2/21, sudija Gresa Caka-Nimani je preuzela dužnost predsednice Suda, dok je na osnovu tačke 1.1 stava 1, člana 8. (Istek mandata sudije) Zakona, predsednica Arta Rama-Hajrizi okončala mandat predsednice i sudije Ustavnog suda
15. Dana 30.marta 2022.godine, nakon razmatranja izveštaja sudije izvestioca, Veće za razmatranje je iznelo preporuku Sudu za neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

16. Sud na osnovu spisa predmeta može da primeti, da se slučaj podnosioca zahteva odnosi na konkurs objavljenog od strane Sudskog saveta Kosova (u daljem tekstu: SSK), za prijem novih sudija Osnovnog suda, na kome je podnosilac zahteva aplicirao. Po završetku procesa selekcije, Komisija za izbor Sudskog saveta Kosova (u daljem tekstu:KSSK), objavila spisak od 37 kandidata koji su bili izabrani za sudije, na kome se nije nalazio podnosilac zahteva.
17. Dana 31.oktobra 2018.godine, podnosilac zahteva je primio obaveštenje SKK br. ZVVGJ/ 625, u kome, između ostalog stoji *„da je tokom postupka selekcije, rezultata pismenog testa i usmenog intervjuisanja, on kao kandidat odsvojio ukupno 99,6 bodova, a što nije bilo dovoljno za sam izbor“*.
18. Dana 31.oktobra 2018. godine, podnosilac zahteva je poslao SKK zahtev za pristup javnim dokumentima u vezi sa njegovim ocenjivanjem tokom procesa selekcije.
19. Dana 1.novembra 2018. godine, podnosilac zahteva je poslao žalbu KSSK, na odluku ZVVGJ/625, sa zahtevom *„da KSSK ponovo obračuna bodove za njegovo ocenjivanje i da utvrdi tačan i realan broj njegovih bodova kao kandidata učesnika u ovom postupku izbora za sudiju“*.
20. Dana 09.novembra 2018. godine, KSSK, je donela odluku br. ZVVGJ/ 692, kojom je odbijena kao neosnovana žalba podnosioca zahteva u vezi sa zahtevom za ponovnom procenom rezultata postupka za izbor sudija.
21. Dana 15.novembra 2018. godine, podnosilac zahteva je podneo žalbu Instituciji Ombudsman protiv SSK u vezi sa nedelovanjem povodom njegovog zahteva za pristupom javnim dokumentima.
22. Dana 07.decembra 2018. godine, SSK, je poslao *„Odgovor“* podnosiocu zahteva u vezi sa njegovim *„zahtevom za pristupkom javnim dokumentima“*, u

kome ga između ostalog obaveštava da: *“Što se tiče dela zahteva za kompletnim dosijeom „Vi možete da dođete lično tokom radnih dana i sati u SSK, vašim pismenim zahtevom, specifikujući povlačenje vaše dokumentacije koju ste predali tokom faze regrutacije“.*

Što se tiče drugog dela zahteva u vezi sa uvidom u *“dokumenta ocenjivanja u svim fazama postupka regrutacije, odgovor SSK je bio: „[...] nakon svakog postupka ispita svi kandidati su imali pravo da svoja neslaganja i zahteve podnose pred Komisijom za preispitivanje pri SSK, i po njihovom pismenom zahtevu bilo im je omogućeno da vide njihove testove i postignute rezultate u pismenom delu. [...] spisa od strane Komisija SSK-a, sadrže podatke i o drugim kandidatima, a to nas, kao SSK obavezuje član 12., tačka 1. 6. Zakon br. 03/L – 215 o uvidu u javnim dokumentima da se vaš zahtev u vezi sa ovim delom odbije“.*

23. Dana 14.decembra 2018. godine, podnosilac zahteva je podneo tužbeni zahtev Osnovnom sudu-Departman za administrativna pitanja (u daljem tekstu: Osnovni sud), *“za poništenje odluke Sudskog saveta Kosova – Komisije za preispitivanje br. ZVVGJ/ 692 od 09.11.2018. god. sa predlogom za hitno obezbeđenje dokaza (pred – dokaza) – akata procene u postupku izbora za sudije po konkursu od 31.01.2018. god. i video snimaka sa usmenih intervjua“.*
24. Kao osnov za tužbeni zahtev podnosilac je u tužbenom zahtevu naveo *„[...] pošto postoji potencijalna opasnost da se glavni dokazi u ovoj stvari – akti ocenjivanja za mene kao kandidata učesnika u ovom postupku izbora i snimljeni video, unište ili da se teško mogu obezbediti ubuduće, dok tužba dođe na red za raspravu, molim naslov da naloži tuženu stranu da mu prethodno obezbedi dokaze, odnosno akte ocenjivanja za mene kao kandidata učesnika u ovom postupku izbora zajedno sa video snimkom koji je sniman tokom mog usmenog intervjuisanja u ovom postupku izbora“.*
25. Podnosilac zahteva je na sednici rasprave Osnovog suda, dopunio svoj tužbeni zahtev, pri tome tražeći, od suda *„da obezbedi i iste dokaze i za pet (5) drugih kandidata učesnika u procesu selekcije [...]“.*
26. Dana 17.januara 2019. godine, Institucija Ombudsman je izdala preporuke SSK u kome stoji, Institucija Ombudsman: *„Preporučuje Sudskom savetu Kosova Da razmotri zahtev žalioaca i da mu odgovori u skladu sa Zakonom o uvidu u javnim dokumentima i odgovarajućem važećem zakonodavstvu“.*
27. Dana 17.januara 2019. godine, Osnovni sud je doneo rešenje A. br. 2942/18, kojom se odbija kao neosnovan zahtev tužitelja *„za obezbeđenje dokaza, kojim je tražio od suda da obezbedi dokaze koji se nalaze kod tuženog Sudskog saveta Kosova i to: akte ocenjivanja kao i video snimak postupka intervjuisanja u postupku izbora sudije po konkursu od 31.01.2018. god“.*
28. U obrazloženju rešenja Osnovnog suda pored ostalog stoji *„Na sednici rasprave u vezi sa zahtevom tužitelja o obezbeđivanju dokaza, tužitelj je izjavio da takođe zahteva od suda da obezbedi i iste dokaze i za pet (5) drugih kandidata počev od začelja spiska. [...] članom 12. Zakona br. 03/L – 215 o uvidu u javnim dokumentima, određuju se slučajevi izuzeća prava na*

pristup dokumentima, u stavu 1. 6. Ograničenje ovog prava se vrši, između ostalog i za zaštitu privatnosti i drugih legitimnih privatnih interesa. Nad ovom osnovom, sud je ocenio da tužitelj nije uspeo da opravda uzimanje dokaza pre vremena, pošto ne postoji opasnost da bi se kasnije uzimanje ovih dokaza otežalo ili bi bilo nemoguće. Štaviše, na osnovu gore navedenih odredbi, dokazi traženi od tužitelja, bi ugrozili privatnost ostalih lica, koji nisu stranke u ovom postupku“.

29. Podnosilac zahteva je podneo žalbu Apelacionom sudu na rešenje Osnovnog suda A. br. 2942/18, zbog „nepravičnog utvrđivanja činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava. Predložio je da se žalba usvoji, kao osnovana, a da se ožalbeno rešenje ukine, i da se obaveže tužena, SSK, da obezbedi dokaze prema zahtevu tužioca ili da se stvar zahteva za obezbeđivanje dokaza vrati na ponovno odlučivanje prvostepenom sudu“.
30. Dana 22.jula 2019. godine, Apelacioni sud je donео rešenje AA. br. 89/2019, kojim je žalba podnosioca zahteva odbija kao neosnovana. U obrazloženju rešenja Apelacionog suda stoji:

“Uprkos tome da na rešenje prvostepenog suda nije uložena žalba zbog bitnih povreda proceduralnih odredaba, veće ovog suda je isto razmatralo prema službenoj dužnosti u pogledu te žalbene osnove i zaključio da ožalbeno rešenje nije zahvaćeno bitnim povredama proceduralnih odredaba, jer je sud razmotrio tužbu, pa je prvo tužbu dostavio zastupniku tuženog na odgovor na tužbu, zatim je zakazao sednicu glavnog razmatranja i izveo dovoljno dokaza, što znači da tokom ocene prvostepeni sud nije povredio proceduralne odredbe ZUS-a“.

31. Što se tiče žalbenih navoda o nepravično utvrđivanju činjeničnom stanju Apelacioni sud navodi:

„[...] Veće ovog suda ove žalbene navode nije usvojilo, jer ocenjuje da je prvostepeni sud prilikom razmatranja tužbe tužioca izveo dovoljno dokaza koji potvrđuju da su navodi tužioca u tužbi neosnovani, zato što su isti u suprotnosti sa utvrđenim činjeničnim stanjem i u suprotnosti sa dokazima koji se nalaze u spisima predmeta. To jer se, prema odredbi člana 27. Uredbe br. 05/2016 za regrutovanje, ispit, imenovanje i ponovni izbor sudija, propisuje: „1. Ispit se čuva i arhivira zajedno sa dosijeom kandidata koju su ga prošli na osnovu pravila za čuvanje i arhiviranje službenih dokumenata. 2. Dosije kandidata koji nisu položili ispit, vraćaju se njima nakon registracije relevantnih podataka za čuvanje. 3. Pristup sačuvanim dokumentima prema stavovima 1 i 2 ovog člana se vrši u skladu sa zakonskim odredbama na snazi. Prvostepeni sud se takođe pravilno pozvao i na član 12. Zakona br. 03/L-215 o uvidu javnim dokumentima, koji određuje slučajeve izuzetka od prava na uvid u javna dokumenta, gde se u stavu 1.6 ograničavanje ovog prava vrši između ostalog u cilju zaštite privatnosti i drugih legitimno pravnih interesa...“

32. Podnosilac zahteva je podneo Vrhovnom sudu zahtev za vanredno preispitivanje rešenje Apelacionog suda AA. UZH. br. 89/2019.

33. Dana 10.oktobra 2019. godine, Vrhovni sud je doneo presudu ARJ-UZVP. br. 108/2019, kojom je zahtev za za vanredno preispitivanje rešenje Apelacionog suda odbio kao neosnovan. U obrazloženju presude Vrhovnog suda stoji:

„[...] nižestepeni sudovi su pravilno utvrdili da tužilac nije uspeo da opravda uzimanje dokaza pre vremena, zato što nije postojala opasnost da će se uzimanje ovih dokaza kasnije otežati ili onemogućiti, i da će dokazi koje je tražio tužilac povrediti privatnost drugih lica. Uzimajući sve gore navedeno u obzir, ovaj sud smatra, kao neosnovane, navode tužioca i nižestepeni sudovi su pravilno utvrdili kada su odlučili da tužbeni zahtev tužioca treba da se odbije, kao neosnovan“.

Navodi podnosioca zahteva

34. Sud podseća da podnosilac zahteva navodi, da su mu odlukama sudova povređena prava zagarantovana članovima 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 41 [Pravo na pristup javnim dokumentima], 54. [Sudska zaštita prava] Ustava.

i) navodni podnosioca zahteva o povredi prava garantovanih članom 31 Ustava [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

35. U prilog tim navodima, podnosilac zahteva tvrdi da je *“Pravo na pravično i nepristrasno suđenje u članu 31. Ustava Republike Kosovo, u mom slučaju je povređeno u trenutku kada Osnovni sud u Prištini nije prihvatio zahtev za obezbeđenje dokaza i nastavljajući tako i sa odlukama Apelacionog suda i Vrhovnog suda. Iz same činjenice da prvostepeni sud nije shvatio kao potrebno obezbeđenje dokaza koji su bitni za razmatranje tužbe, podrazumeva da isti sud nije pravično presudio. Sud je doveo do realne opasnosti od uništenja, sakrivanja i manipulacije sa ovim dokazima SSK-a, institucije koja upravlja sudskim sistemom“.*
36. Dalje, podnosilac dodaje da se *„Nepravično suđenje dokazuje i rešenjem Apelacionog suda u kojem je kompletno prejudicirano u vezi sa epilogom tužbe pošto se u sadržaju ovog rešenja, sud poziva na odbijanje tužbe i tužbenog zahteva a da se u stvari razmatranje tužbe još uvek nije desilo, dakle ovo je otvoreno prejudiciranje razmatranja stvari od strane Suda. Vrhovni sud je takođe prihvatio stavove nižih instanci, upravo pozivajući se na iste odredbe a ne uzimajući u obzir ex – officio i druge odredbe koje smo naglasili u predstavkama i zahtevu za vanredno preispitivanje sudske odluke“.*

ii) navodni podnosioca zahteva o povredi prava garantovanih članom 41 [Pravo na pristup javnim dokumentima]

37. U prilog navoda o povredi prava na pristup javnim dokumentima pred SSK, podnosilac navodi: *„Da je pravo na pristup javnim dokumentima koje je određeno u članu 41. Ustava Republike Kosovo, u mom slučaju je povređeno iz razloga što meni, kao kandidatu učesniku u postupku izbora za sudiju, SSK – tuženi, nije uopšte odgovorio na zahtev za pristup javnim dokumentima – ličnim aktima ocenjivanja za mene kao kandidata učesnika u ovom postupku izbora.“*

38. Dalje, što se tiče povrede povredi prava na pristup javnim dokumentima pred sudovima, podnosilac zahteva tvrdi; "Osporavanje ovog ustavnog prava je nastavio i Osnovni sud u Prištini, odlukom o odbijanju zahteva za obezbeđenje pre – dokaza, pošto, kao se dobro zna, u slučajevima obezbeđenja pre – dokaza suštinski element koji treba da se oceni jeste opasnost od uništenja dokaza i šteta koja bi se mogla prouzrokovati suprotnoj strani, a u ovom slučaju SSK-u se ne bi nanela nikakva šteta kada bi obezbedio dokaze – akte ocenjivanja, međutim, uzimajući u obzir oklevanje SSK-a za njihovo obezbeđenje, opasnost njihovog uništenja je bila i jeste evidentna. Odluka i mišljenje Suda o činjenici da su to prihvatile i druge sudske instance, nastavljajući tako osporavanje ustavnog prava koje ima kandidat da bi imao pristupa na akte njegovog ocenjivanja, a da isti nisu dali neki ozbiljni razlog, nego su samo primenili na selektivan način odredbe Zakona o pristupu javnim dokumentima i Pravilnika za izbor sudija, nijednom ne uzimajući u obzir Zakon i Pravilnik kao celinu i gore navedene odredbe izuzeća u određenim slučajevima."

iii) navodni podnosioca zahteva o povredi prava garantovanih članom 54 [Sudska zaštita prava]

39. Podnosilac navodi „da pravo na sudsku zaštitu prava, koje je određeno članom 54. Ustava Republike Kosovo, u mom slučaju je povređeno zato što sudske instance nisu uspele da mi pruže sudsku zaštitu za moje ustavno i zakonsko pravo da bih imao pristupa na akte ocenjivanja a ne samo pravo koje je ugroženo sa protiv zakonitim postupcima Sudskog saveta Kosova“.

Relevantne zakonske odredbe

Zakona Br. 03/L-215, o Uvidu u javnim dokumentima (Zakon u primeni od 25.novembra 2010 godine pa do 04.jula 2019 godine).

“Član 7

Razmatranje zahteva za uvid u službenim dokumentima

1. Zahteve za pristup u javna dokumenta tretiraju se od bilo koje institucije koja raspolaže navedenom dokumentacijom.
2. Ako javna institucija ne poseduje, ne raspolaže, ili ne nadzire informaciju, a ima saznanja o dotičnom organu, resoru ili druge institucije, ona će odmah, ili najkasnije za pet (5) radnih dana, od dana primanja pismenog zahteva od strane podnosioca, dužna je da zahtev dostavi dotičnom organu, ili njegovom sektoru, koji poseduje, raspolaže ili nadzire informaciju.
3. Za ovakve postupke dotične javne institucije iz stava 2. ovog člana, dužna je da o tome obaveštava podnosioca zahteva.
4. U slučajevima iz prethodnog stava, rokovi za realizaciju prava na pristupu informaciji, odnosno dokumentu, izračunavaju se od dana kada je javna institucija, odnosno njen resor, zvanično primila zahtev upućenog od strane jedne prethodne institucije.
5. Javna institucija pomaže tražiocu, koliko je to moguće na opravdanim osnovama, da identifikuje zatraženi dokument.

6. Zahtevi za uvid u službenim dokumentima tretiraju se na ravnopravna način.

7. Zahtev za uvid u službenim dokumentima razmatra se i tretira brzo.

8. Javna institucija je dužan da u roku od sedam (7) dana, od dana registrovanja zahteva, donosi odluku o dozvoljavanju uvida u zatraženi dokument ili da pismeno odgovori sa obrazloženjem za potpuno ili delimično odbijanje i informiše tražioca o pravu koje on ima da podnese zahtev za preispitivanje. Odbijanje zahteva se vrši pismenom odlukom o odbijanju istog.

9. U slučaju potpunog ili delimičnog odbijanja tražilac može u roku od petnaest (15) radnih dana posle prijema odgovora od javne institucije da podnese zahtev tražeći od institucije da preispita odluku.

Član 10 Neodgovor javne institucije

Odbijanje zahteva podnosioca, kao i ne pružani odgovora od strane javne institucije unutar utvrđenog roka, smatra se kao negativan odgovor i podnosiocu zahteva se daje pravo da inicira postupak pred institucijom Narodnog advokata, i drugim javnih institucija, nadležnom sudu, u skladu sa zakonom na anazi."

POGLAVLJE III ODBIJANJE UVIDA U DOKUMENTIMA

"Član 12

Izuzimanje prava na uvid u dokumentima

1. Svaki podnosilac zahteva ima pravo uvida u javna dokumenta. Ograničenja ovog prava se sprovode proporcionalno, i jedino u svrhu zaštite:

1.1 nacionalnu bezbednost i zaštitu, međunarodne odnose

1.2 javnu bezbednost;

1.3 sprečavanje, istragu i gonjenje krivičnih aktivnosti;

1.4 disciplinske istrage;

1.5. inspekciju, kontrolu i nadgledanje od strane javnih autoriteta.

1.6. privatnost i druge legitimne privatne interese:

1.7. zaštitu komercijalnih i drugih ekonomskih interesa;

1.8 zaštitu ekonomskih, monetarnih i menjačničnih državnih politika;

1.9 zaštitu ravnopravnosti strana u sudskim postupcima i efikasno upravljanje pravosuđa

1.10 zaštitu sredine, ili

1.11. diskusija unutar ili između javnih autoriteta u vezi sa razmatranjem nekog pitanja

2. Pristup informacijama koje sadrži neki dokument može se odbiti ukoliko bi njihovo otkrivanje štetilo ili bi moglo štetiti bili koji interes naveden u stavu 1, izuzev kada postoji neki viši javni interes da se izvrši otkrivanje

3. Ako se samo deo zatraženih dokumenata obuhvat u nekom od navedenih izuzetaka u stavu 1, ostale delovi dokumenta pastaju javni."

Ocena prihvatljivosti zahteva

40. Sud prvo razmatra da li su ispunjeni uslovi prihvatljivosti, koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovnikom.
41. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava koji propisuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

42. Sud se takođe dalje poziva na uslove prihvatljivosti, kao što su propisani u Zakonu. U tom smislu, Sud se prvo poziva na članove 48. (Tačnost podneska) i 49. (Rokovi) Zakona, koji propisuju:

Član 48

(Tačnost podneska)

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49

(Rokovi)

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku [...]”.

43. Što se tiče ispunjenja ovih uslova, Sud prvo ističe da je podnosilac zahteva ovlašćena strana, koja osporava presudu ARJ–UZP–108/2019 Vrhovnog suda od 10. oktobra 2019. godine. Podnosilac zahteva je takođe naglasio osnovna prava i slobode za koje navodi da su mu povređena, u skladu sa uslovima iz člana 48. Zakona i podneo je zahtev u skladu sa rokovima propisanim u članu 49. Zakona.
44. U kontekstu ocene prihvatljivosti zahteva, Sud primećuje da se jedan deo navoda o povredama ustavnih prava podnosioca odnosi i na postupak pred SSK, međutim imajući u vidu da su postupak SSK i njegove odluke već bile predmet sudske kontrole, i da su redovni sudovi povodom toga odlučili, Sud navodi, da će se on u ovom postupku baviti isključivo analizom navoda podnosioca u kontekstu sutskog postupka.
45. S tim u vezi, ocenjujući da li je konkretan zahtev u odnosu na sudski postupak prihvatljiv ili očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, Sud će se prvo podsetiti na suštinu slučaja sadržanu u ovom zahtevu i na odgovarajuće navode podnosioca zahteva, u čijoj će oceni, Sud primeniti standarde sudske prakse

ESLJP-a, u skladu sa kojima je, prema članu 53. [Tumačenje odredaba ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovana Ustavom.

46. Vraćajući se na konkretan zahteva podnosioca, Sud primećuje, da je podnosilac, suštinu povrede ustavnih prava izgradio na tvrdnjama o povredi prava garantovanih članom 31 Ustava, članom 41 Ustava i članom 54 Ustava. Međutim pre samog upuštanja u analizu navoda podnosioca zahteva, Sud treba da utvrdi, da li je podnosilac zahteva za sve svoje navode koje je naveo u zahtevu iskoristio pravna sredstva koja su propisana članom 47.2 Zakona i pravilom 39 i (b) Poslovnika, kako bi u proceduralnom smislu nastavio sa njihovom daljom analizom.
47. Shodno tome Sud kao prvo treba da sagleda, šta je u stvari suština sudskog postupka koji je podnosilac zahteva pokrenuo i vodio pred redovnim sudovima, da li navodi podnosioca zahteva odgovaraju prirodi sudskog postupka, odnosno, da li su sudovi donoseći svoje odluke u predmetnom zahtevu, na direktan način odlučivali o pravima za koje podnosilac u zahtevu tvrdi da su mu povređena.
48. U prilog tome Sud podseća, da je podnosilac zahteva, nezadovoljan odlukom SSK, 14. decembra 2018. godine, podneo tužbeni zahtev Osnovnom sudu-Departman za administrativna pitanja u kome je tražio *“poništenje odluke Sudskog saveta Kosova – Komisije za preispitivanje br. ZVVGJ/ 692 od 09.11.2018. god. sa predlogom za hitno obezbeđenje dokaza (pred – dokaza) – akata procene u postupku izbora za sudije po konkursu od 31.01.2018. god. i video snimaka sa usmenih intervjua”*.
49. Sud takođe primećuje, da je podnosilac zahteva tokom raspravne sednice pred Osnovnim sudom dopunio svoj tužbeni zahteva, na način da je od suda tražio *„da obezbedi iste dokaze i za pet (5) drugih kandidata učesnika u procesu selekcije [...]“*.
50. Na osnovu toga, može se i zaključiti, da je petituma tužbenog zahteva koji je podnosilac zahteva podneo Osnovnom sudu vezan isključivo za;
 - i) *poništenje odluke Sudskog saveta Kosova – Komisije za preispitivanje br. ZVVGJ/ 692 od 09.11.2018. godine, i*
 - ii) *obezbeđenje dokaza, akata procene u postupku izbora za sudije po konkursu od 31.01.2018. god. i video snimaka sa usmenih intervjua, kako za sebe tako i za pet (5) drugih kandidata [...]“*.
51. Shodno tome proizilazi, da podnosilac zahteva nije u tužbenom zahtevu, a ni u preciziranom tužbenom zahtevu pred Osnovnim sudom pokrenuo pitanje *„ostvarivanja njegovog prava na pristup javnim dokumentima pred SSK“*, a što je garantovano članom 41 Ustava, za šta podnosilac zahteva pred ovim sudom tvrdi da mu je povređeno u postupku pred redovnim sudovima.
52. U stvari, postupak koji je podnosilac pokrenuo i vodio, pred redovnim sudovima, a koji se završio pravosnažnom presudom ARJ-UZP-108/2019 Vrhovnog suda od 10.oktobra 2019. godine, se nije ticao prava pristupa javnim

dokumentima u supstancijalnom smislu, te samim tim, to pravo na koje se podnosilac zahteva i poziva pred Sudom i tvrdi da mu je povređeno, nije nikada bilo ni razmatrano od strane redovnih sudova u suštinskom smislu, te samim tim, ono nije ni moglo biti povređeno.

53. U prilog tome, Sud podseća da pre nego što se pokrene pitanje zaštite ustavom garantovanih prava pred ovim sudom, podnosilac zahteva ima obavezu da iskoristi sva pravna sredstva u proceduralnom smislu u cilju njihove zaštite pred nadležnim organima. Međutim ono što se iz same suštine ovog zahteva kao i spisa predmeta da primetiti jeste, da podnosilac zahteva do momenta podnošenja ovog zahteva nije u proceduralnom smislu koristio raspoloživa pravna sredstva na način, da je inicirao sudski postupak u kome bi se na direktan način raspravljalo upravo o suštini ovog prava garantovano članom 41 Ustava.
54. Upravo sa tim u vezi, Sud želi da doda, da je pitanje prava pristupa javnim dokumentima u trenutku nastanka spora podnosioca zahteva, bilo regulisano Zakonom Br. br. 03/L-215, o Uvidu u javnim dokumentima. Sud je sagledavajući zakonsko rešenje pomenuog zakona, zapazio, da on detaljno razrađuje pitanje ostvarivanja prava pristupa javnim dokumentima.
55. Konkretnije, zakonsko rešenje detaljno razrađuje Osnovna načela prava na pristup javnim dokumentima, proceduru podnošenja zahteva za pristup javnim dokumentima od strane nekog zainteresovanog lica. Pored toga, zakonske odredbe oba zakona, predviđaju i pravne lekove koji se mogu koristiti od strane zainteresovanih lica kojima se odluka povodom zahteva za uvidom u javna dokumenta na bilo koji način ne bi dopadala, da mogu da je ospore pred nadležnim telima, u određenom vremenskom roku. Šta više, čak i pod pretpostavkom da ta lica ne bi bila zadovoljna odgovorom nadležnih organa povodom zahteva za pristup javnim dokumentima, ona shodno zakonu imala su, mogućnost da svoja prava zaštite i pred nadležnim sudskim telima.
56. S tim u vezi, Sud navedi da je zakonska odredbe, člana 10, Zakona Br. 03/L-215, koji je bio u primeni u trenutku nastanka spora predviđala;
- “Odbijanje zahteva podnosioca, kao i ne pružani odgovora od strane javne institucije unutar utvrđenog roka, smatra se kao negativan odgovor i podnosiocu zahteva se daje pravo da inicira postupak pred institucijom Narodnog advokata, i drugim javnih institucija, nadležnom sudu, u skladu sa zakonom na anazi.”*
57. Upravo u prilog tome, Sud nemože a da ne primeti, da je podnosilac zahteva podneo žalbu instituciji narodnom advokatu prateći upravo citiranu zakonsku odredbu, međutim, činjenica je, da je podnosilac zahteva podneo i tužbeni zahtev Osnovom sudu i pre dobijanja odgovora od strane institucije narodnog advokata. Sud podseća da je on već našao da se suština tog tužbenog zahteva nije odnosila na pravo pristupa javnim dokumentima.

58. Iz priloženog je evidentno, da je podnosilac zahteva imao na raspolaganju pravna sredstva u cilju ostvarivanja svojih prava na pristup javnim dokumentima, ali da ih on nije na valjan način i koristio.
59. Imajući to u vidu Sud navode podnosioca zahteva o povredi člana 41 Ustava u datim okolnostima neće razmatrati, iz činjenice što podnosilac zahteva nije inicirao i vodio postupak zaštite tih prava pred nadležnim telima i sudovima. Takav ishod stvara situaciju da Sud osim navoda podnosioca zahteva ispred sebe nema suštinsku odluku nadležnog organa naspram koje bi on mogao da analizirao navode podnosioca zahteva o povredi člana 41. Ustava.
60. Shodno tome, što se tiče ovog dela navoda iz zahteva, Sud se najpre poziva na uslove prihvatljivosti, kao što su propisani u Zakonu. U tom smislu, Sud se prvo poziva na član 47. (Individualni zahtevi), Zakona, koji propisuju:

Član 47
(Individualni zahtevi)

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

61. Pored toga, Sud se poziva i na pravilo 39 (1) (b) Poslovnika, koje propisuje,

*(1) “Sud može smatrati zahtev prihvatljivim:
[...]*

(b) ako su iscrpljena sva delotvorna pravna sredstva, koja su na raspolaganju po zakon, protiv pobijene presude ili odluke,

62. Sud podseća da pravilo o iscrpljenju pravnih sredstva iz člana 113.7 Ustava člana 47 zakona i pravilo 39 (1) (b) Poslovnika obvezuje one koji žele da svoj predmet prestave pred Ustavnim sudom moraju prvo iskoriste delotvorna pravna sredstva koja su na raspolaganju po zakonu, protiv pobijene presude ili odluke.
63. Načelo je da mehanizam zaštite uspostavljen Ustvanim sudom bude supsidijaran u odnosu na redovni sistem sudstva kojima se štite ljudska prava (vidi, inter alia, *Handyside protiv Velike Britanije* paragraf 48 presude ESLJP od 7. decembra 1976).
64. Shodno tome, Sud utvrđuje da je podnosilac zahteva povredu člana 41 Ustava pokušao da izgradi pred Ustavnim sudom, pre nego što je inicirao pravnu proceduru zaštite svojih prava na pristup javnim dokumentima, na način kako je to predviđeno relevantnim zakonskim odredbama Zakona u primeni, a što samo po sebi predstavlja neiscrpljenje pravnih sredstava u proceduralnom smislu.

65. S tim u vezi, Sud podseća da pravilo o iscrpljivanju pravnih sredstava, prema članu 113.7 Ustava, članu 47. Zakona i pravilu 39 (1) (b) Poslovnika, obavezuje sve one koji žele da podnesu svoj slučaj Ustavnom sudu da prvo moraju da iscrpe delotvorna pravna sredstva dostupna u skladu sa zakonom protiv osporene presude ili odluke.
66. Stoga, Sud zaključuje, da je deo navoda iz zahteva podnosioca o povredi prava garantovanih članom 41 Ustava neprihvatljiv na ustavnim osnovama, kao što je propisano članom 113.7 Ustava, predviđeno članom 47. Zakona i dalje precizirano pravilom 39 (1) (b) Poslovnika.

Analiza sudskog postupka koji je podnosilac zahteva pokrenuo tužbenim zahtevom od 14.decembra 2018. godine, u odnosu na povredu člana 31 Ustava i člana 6 EKLJP, kao i povredu člana 54 Ustava

67. Vraćajući se na samu suštinu sudskog postupka od 14.decembra 2018. godine, Sud je već konstatovao, da je podnosilac u tužbenom zahtevu pred Osnovnim sudom pokrenuo dva glavna pitanja, a to su;
- i) poništenje odluke Sudskog saveta Kosova – Komisije za preispitivanje br. ZVVGJ/ 692 od 09.11.2018. godine, i
- ii) obezbeđenje dokaza akata procene u postupku izbora za sudije po konkursu od 31.01.2018. god. i video snimaka sa usmenih intervjuua kako za sebe tako i za pet (5) drugih kandidata“
68. Upravo, Sud nalazi da se ovaj deo sudskog postupka završio presudom ARJ–UZZ–108/2019 Vrhovnog suda od 10.oktobra 2019. godine, čime se da zaključiti, da je podnosilac zahteva povodom pokrenutih pitanja u tužbenom zahtevu iscrpeo sva pravna sredstva, kao što je to predviđeno i članom 47.2 Zakona i pravilom 39 (1) (b) Poslovnika.
69. Sledstveno, Sud će se u nastavku baviti pitanjem navodnih povreda prava na pravično suđene garantovano članom 31 Ustava u vezi sa članom 6 EKLJP, kao i članom 54 Ustava, pri tome ograničavajući se isključivo na navode koji su bili predmet razmatranja pred redovnim sudovima u postupku koji je podnosilac zahteva pokrenuo povodom „*poništenje odluke Sudskog saveta Kosova i obezbeđenje dokaza*“, a za koje je tokom postupka koristio sva raspoloživa prva sredstva.
70. Imajući u vidu da su žalbeni navodi podnosioca zahtev razmatrani u sve tri instance redovnih sudova, obaveza je ovog suda da te postupke „*razmatra u celini*“, a što je u skladu sa praksom Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu:ESLJP) koja kaže da je „*zadatak Suda da razmotri postupak u celini, što u konkretnom slučaju obuhvata sve odluke reovnih sudova u jednom postupku*“ (vidi, između ostalog, presudu ESLJP u predmetu *Helmers protiv Švedske* od 29. oktobra 1991. godine, Serija A br. 212, str. 15, st. 31).
71. Shodno tome Sud će razmatra, da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti propisane u pravilu 39 [Kriterijum o prihvatljivosti] Poslovnika. Pravilo 39 (2) Poslovnika propisuje uslove na osnovu kojih Sud može da

razmotri zahtev, uključujući uslov da zahtev ne bude očigledno neosnovan. Pravilo 39 (2) propisuje:

“Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju”.

72. Takođe Sud dodaje, da na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovan“ u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazivati ih „očigledno neosnovanim navodima“. Poslednje navedeni, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu se svrstati u četiri različite grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „četvrtog stepena“; (ii) navodi kategorisani kao „očigledni ili evidentni nedostatak povrede“; (iii) „nepotkrepljeni ili ne obrazloženi“ navodi; i na kraju, (iv) „konfuzni i nejasni“ navodi. (Vidi: tačnije za koncept neprihvatljivosti na osnovu zahteva ocenjenog kao „očigledno neosnovan“ i specifičnosti gore pomenutih četiri kategorija navoda kvalifikovanih kao „očigledno neosnovani“, Praktični vodič ESLJP-a o Uslovima prihvatljivosti od 31. avgusta 2019. godine; Deo III. Neprihvatljivost merituma, A. očigledno neosnovani navodi, stavovi 255 do 284).
73. Vraćajući se na suštinu zahteva, ono što Sud u nastavku pravne analize ovog postupka, odluka redovnih sudova i navoda podnosioca zahteva, može da primeti jeste, da je sama svrha pokretanja ovog sudske postupka podnosioca zahteva bila *„da se osiguraju glavni dokazi iz postupka selekcije i ocenjivanja njega kao kandidata učesnika u postupku izbora za sudiju kako ti dokazi ne bi bili uništeni od strane SSK, sve dok Sud, u nekom drugom sudskom postupku koji je on pokrenuo ne otvori raspravnu sednicu i ne naloži tuženoj SSK da sama obezbedi te dokaze”*.
74. Upravo, baveći se tim navodima podnosioca zahteva, Sud može da primeti, da je podnosilac zahteva pred Osnovnim sudom tokom raspravne sednice pored već navedenih pitanja iz tužbenog zahteva, proširio svoje zahtev, tražeći od Osnovnog Suda da obezbedi iste takve dokaze i za pet (5) drugih kandidata koji su bili učesnici dela istog procesa selekcije.
75. S tim u vezi, Sud nalazi da je Osnovni sud, sagledao oba zahteva podnosioca, za šta je i doneo rešenje, kako po pitanja obezbeđenja dokaza za njega kao učesnika u selekcionom postupku, tako i po pitanju obezbeđenja dokaza za drugih pet (5) kandidata koji su takođe bili deo ocenjivanja od strane Komisije SSK.
76. Što se tiče prvog dela tužbenog zahteva, odnosno obezbeđivanju dokaza u vezi sa njegovim postupkom intervjua, zaključak Osnovnog suda je bio *„da tužitelj nije uspeo da opravda uzimanje dokaza pre vremena, pošto ne postoji opasnost da bi uzimanje ovih dokaza kasnije bilo otežano ili nemoguće*.
77. Dok što se tiče njegovog zahteva za obezbeđenjem dokaza i za drugih 5 učesnika i kandidata u postupku selekcije, zaključak Osnovnog suda je bio *„[...] da se članom 12. Zakona br. 03/L – 215 o uvidu u javnim dokumentima, određuju se slučajevi izuzeća prava na pristup dokumentima, u stavu 1. 6. Ograničenje ovog prava se vrši, između ostalog i za zaštitu privatnosti i*

drugih legitimnih privatnih interesa“. Štaviše, na osnovu gore navedenih odredbi, dokazi traženi od tužitelja, bi ugrozili privatnost ostalih lica, koji nisu stranke u ovom postupku“.

78. Dalje, Sud takođe primećuje, da se i Apelacioni sud bavio istim žalbenim navodima podnosioca zahteva, te je i za iste dao obrazloženja kao sto slede; „Povodom žalbenog navoda da dokazi mogu biti uništeni, zaključak Apelacionog suda je bio da shodno odredbi člana 27. Uredbe br. 05/2016 za regrutovanje, ispit, imenovanje i ponovni izbor sudija, propisuje: „1. Ispit se čuva i arhivira zajedno sa dosijeom kandidata koju su ga prošli na osnovu pravila za čuvanje i arhiviranje službenih dokumenata.“ Dok što se tiče obezbeđenja dokumentacije u vezi sa pet ostala kandidata, Apelacioni sud se takođe pozvao na relevantnu zakonsku odredbu člana 12. Zakona br. 03/L-215 o uvidu u javna dokumenta.“
79. Sagledavajući dalje žalbene navode koje je podnosilac izneo u svom zahtevu pred ovim sudom, a u vezi sa postupkom pred Vrhovnim sudom, Sud nalazi da podnosilac smatra da je *“Vrhovni sud time što je prihvatio stavove nižih instanci, upravo pozivajući se na iste odredbe a ne uzimajući u obzir ex – officio i druge odredbe koje smo naglasili u predstavkama i zahtevu za vanredno preispitivanje sudske odluke takodje povredio njegova prava člana 31 Ustava“*
80. Međutim, Sud u obrazloženju presude Vrhovnog suda ne nalazi problematičnim deo na koji se podnosilac zahteva ovde poziva. Ono što ovaj Sud zapaža jeste činjenica da je zahtev za vanrednim preispitivanjem odluke Apelacionog suda, Vrhovni sud odbio jer u odlukama nižestepenih sudova nije našao osnov koji bi opravdao usvajanje jednog takvog zahteva.
81. Shodno tome, Sud nalazi da ništa u slučaju predstavljenom od strane podnosioca zahteva ne ukazuje da je postupak pred Osnovnim, Apelacionim i Vrhovnim sudom bio nepravilan ili proizvoljan da bi Ustavni sud bio uveren da su podnosiocu zahteva uskraćene bilo kakve procesne garancije, što bi dovelo do povrede prava na pravično i nepristrasno suđenje, garantovano članom 31. Ustava, odnosno članom 6. EKLJP-a.
82. Sud naglašava, da je obaveza podnosioca zahteva da potkrepi svoje ustavne tvrdnje i podnese *prima facie* dokaz koji ukazuje na povredu prava garantovanih Ustavom i EKLJP (vidi slučaj Ustavnog suda br. KI19/14 i KI21/14, podnosioci zahteva: *Tafil Qorri i Mehdi Syla*, od 5. decembra 2013. godine).
83. Stoga, Sud zaključuje da se ovi navodi podnosioca zahteva u vezi sa povredom člana 31 Ustava i člana 6 EKLJP, u vezi sa postupkom koji je on pokrenuo 14.decembra 2018. godine, tužbenim zahtevom Osnovnim sudom, trebaju proglasiti neprihvatljivim kao očigledno neosnovanim, i to iz razloga, što se ovi navodi kvalifikuju kao navodi koji spadaju u kategoriju (iii) „nepotkrepljeni ili ne obrazloženi“ navodi“. Pošto se iz priloženog očigledno zaključuje da u konkretnom slučaju nema ustavne povrede člana 31 Ustava, te su ovi navodi shodno tom očigledno neosnovani na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (2) pravila 39 Poslovnika.

U odnosu na povredu člana 54 Ustava

84. Pored toga Sud podseća da je podnosilac zahteva naveo i povredu članova 54 Ustava. Međutim Sud je u svojoj dosadašnjoj praksi dosledno isticao da samo pozivanje na članove Ustave i EKLJP i njihovo pominjanje nije dovoljno da se izgradi argumentovana tvrdnja o ustavnoj povredi. Kada se tvrde takve povrede Ustava, podnosioci zahteva treba da obezbede obrazložene navode i ubedljive argumente (vidi predmet Suda KI175/20, podnosilac zahteva: *Kosovska agencija za privatizaciju*, rešenje o neprihvatljivosti od 27. aprila 2021. godine, stav 81, vidi predmet Suda KI166/20, citiran gore, stav 51). Stoga, Sud, u odnosu na ove navode, u skladu sa svojom praksom, proglašava zahtev podnositeljke očigledno neosnovanim i samim tim neprihvatljivim.

Zaključak

85. Stoga, Sud zaključuje,
- i) da je deo navoda iz zahteva o povredi člana 41 Ustava neprihvatljiv za razmatranje zbog neiscrpljenja pravnih sredstava, kao što je propisano članom 113.7 Ustava, predviđeno članom 47.2, Zakona i dalje precizirano pravilom 39 (1) (b) Poslovnika,
 - ii) da se deo navoda iz zahteva o povredi člana 31 Ustava i člana 6 EKLJP, u vezi sa postupkom koji je podnosilac pokrenuo 14. decembra 2018. godine, proglase očigledno neosnovanim, i to iz razloga što se ovi navodi kvalifikuju kao navodi koji spadaju u kategoriju (iii) „nepotkrepljeni ili ne obrazloženi“ navodi“ i odbace shodno pravilu 39 (2) poslovnika.
 - iii) da se deo navoda iz zahteva o povredi člana 54 Ustava odbace, jer ne postoji predmet za ustavno razmatranje.

IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova, u skladu sa članom 113.1. i 7. Ustava, članom 20 i 47 Zakona i pravilom 39. (1) (b) i (2) Poslovnika o radu, na zasedanju održanom 30.marta 2022 godine, je jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac



Nexhmi Rexhepi



Predsednica Ustavnog suda



Gresa Caka Nimani